

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 (II) 2018

“ග්‍රාම සභා” ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණය;
අත්හදා බැලීමක නිරීක්ෂණ, අත්දැකීම් සහ නිගමන

ධම්ම දිසානායක

දේශපාලන විද්‍යාව හා රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයනාංශය, කලා පීඨය,
කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය, කොළඹ.

Email: dhammadissa@mail.com

Abstract

This paper seeks to examine the success or failure of the reform process for rural governance in Sri Lanka based on the experience of an experiment conducted at the village level called 'Grama Sabha' in Sri Lanka. The Grama Niladhari Division is the smallest and lowest official territorial unit in Sri Lanka. The very name 'Grama Niladhari Domain' indicates that the basis of this unit is the Grama Niladhari. But at present the domain is covered by the duties of a large number of public officers. A special feature of rural governance in Sri Lanka is that although there is an official structure up to the domain level administratively, there was no similar political / democratic representative structure or definite representative until the local government elections in February 2018. Grama Sabha experiments were carried out before 2018, during the period 2010-2015. The 'Grama Sabha' program was launched as a pilot program by uniting, linking and incorporating all officials directly involved in the domain, community leaders, government officials, local political representatives, civil society organizations, voluntary organizations, community based organizations, religious institutions and religious leaders, educational institutions, influential people, law enforcement agencies, trading institutions and the business community, as well as the elite. The main objective of this paper is to review the conceptual framework, action plan, experience gained, observations and conclusions related to the 'Grama Sabha' project. I think this analysis, which is based on a qualitative method and participatory observation method, will be important in the future rural governance reform in Sri Lanka. I also hope that this research will contribute to the discussion that has arisen in Sri Lanka due to the Covid-19 epidemic, which emphasizes the need

to organize village - domain as the basis for expanding and deepening the national scope of the economy.

Keywords: community, community participation, community governance, village governance, domain organization, grama sabha.

හැඳින්වීම සහ පසුබිම

රෙජිස්ටාර් ජෙනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව 2019 වසරේ දී ඇස්තමේන්තු කොට ඇති ආකාරයට ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු ජනගහණය දළ වශයෙන් 2,18,03,000කි. දේශපාලන සහ පරිපාලන සිතියමට අනුව ශ්‍රී ලංකාව, මධ්‍යම ආණ්ඩුවක්, පළාත් සභා නවයක් (9), දිස්ත්‍රික්ක විසි පහක් (25) ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු තුන්සිය හතළිස් එකක් (341), ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල තුන්සිය තිස්දෙකක් (332), ග්‍රාම නිලධාරී වසම් දාහතරදහස් විසිදෙකක් (14022), සහ ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩුවල අභ්‍යන්තර ඡන්ද කොට්ඨාශ භාරදහස් නවසිය පනස්තුනක් (4953) සහිත රාජ්‍යයකි. මහජන නියෝජිතයින්ගේ ගණන නවදහස් තුන්සිය අනූනවයකි (9399). එනම් පාර්ලිමේන්තුවේ 225 ක්, පළාත් සභාවල 455 ක්, සහ ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩුවල (8719) ක් වශයෙනි. මැතිවරණ කොමිසමේ නිල වෙබ් අඩවිය දක්වන ආකාරයට 2019 ලියාපදිංචි ඡන්ද හිමි ගණන එක්කෝටි හැටදෙලක්ෂ හැටතුන්දහස් අටසිය අසූපහකි (16,263,885). ඒ අනුව ඡන්දහිමි:නියෝජිත අනුපාතය ඡන්ද හිමියන් එක්දහස් හත්සිය තිහකට එක් නියෝජිතයෙකු (1730:1) වශයෙනි.

කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව 2017 ඉදිරිපත් කළ සංඛ්‍යා ලේඛනවලට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ අමාත්‍යාංශ 51 ක්, රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශ 21ක්, දෙපාර්තමේන්තු 121ක්, විශේෂ වැය ඒකක 22ක් රාජ්‍ය සතු ව්‍යාපාර 341ක් ක්‍රියාත්මකය. රාජ්‍ය අංශයේ සේවක ප්‍රමාණය 1358589 කි. එය රටේ ජනගහණයෙන් බෙදූ විට රටේ ජනගහණයෙන් දහසයකට එක් රාජ්‍ය සේවකයෙක් (16:1) වන්නේය.

දහහතර දහස් විසිදෙකක් (14022) වූ ලංකාවේ ග්‍රාම නිලධාරී වසම්වල කටයුතු සඳහා මධ්‍යම ආණ්ඩුව, පළාත් සභාව, ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, විවිධ ස්වේච්ඡා සංවිධාන, සහ සිවිල් සමාජ සංවිධාන මැදිහත් වනු දැකිය හැකිය. සංවර්ධන, පරිපාලන, සහ සමාජ සේවා වෙනුවෙන් මධ්‍යම ආණ්ඩුව විසින් පත්කරනු ලබන නිලධාරීන් හය දෙනෙකු වසමට අදාළව ක්‍රියා කරති. එනම් ඒ ග්‍රාම නිලධාරී, සමාද්ධි නිලධාරී, පවුල් සෞඛ්‍ය නිලධාරී, කෘෂි පර්යේෂණ නිෂ්පාදන සහකාර, සංවර්ධන නිලධාරී සහ ප්‍රජා පොලිස් නිලධාරී යන අය ය. මීට අමතරව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය හරහා වසමට සම්බන්ධවන ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් සහ අනෙකුත් අදාළ නිලධාරීන්ගේ එකතුව පහහකට ආසන්නය, නැතහොත් ඊට වැඩිය. එසේම ග්‍රාම මහජන නියෝජිතයින්, ස්වේච්ඡා සංවිධාන ක්‍රියාකාරීකයින්, අනෙකුත් ආයතනවල ක්‍රියාකාරීකයින්, සහ රාජ්‍යනොවන සංවිධාන එනම් සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීකයින් ඇතුළු වසමට මැදිහත්වන්නන්ගේ ප්‍රමාණය බොහෝය. මේ අනුව වසම යනු ජනයාගේ සහ මතු කී පිරිස්වල එකතුවකි.

එහෙත් සංවර්ධනය, පරිපාලනය සහ ප්‍රජා ආණ්ඩුකරණය සඳහා ඉහත සඳහන් කළ ඒ සියල්ලගේ එකතුවෙන් සහ සම්බන්ධීකරණයෙන් යුත් ව්‍යුහයක් මෙරට වසම මුල් කරගෙන තවමත් ගොඩනගා නැත. නමුත් ඒ සඳහා වූ නියමු ව්‍යාපෘතියක් 2010-2015 කාලයේ ග්‍රාම සභා නමින් හම්බන්තොට සහ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කවල ක්‍රියාත්මක කෙරුණි. ඒ යටතේ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ එක කොට්ඨාශයක පහක් (5) බැගින් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ දොළහේම (12) ග්‍රාම සභා හැටක් (60) ක් ද කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ කුරුණෑගල මහ නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ සියළුම වසම්වල එනම් වසම් දොළහක (12) ග්‍රාම සභා දොළහක් ද පිහිටවනු ලැබීය. ඒ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රජා කේන්ද්‍රීය මූලෝපා සහ දිවි නැගුම/ජනසභා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් අංශයේ මැදිහත් වීමෙනි. මෙම පත්‍රිකාවේ අරමුණ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ එම නියමු ව්‍යාපෘතියේ අත් දැකීම් හරහා ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණයේ විභවතා සහ ගතිකතා විමර්ශනය කිරීමය.

ප්‍රජාව

ප්‍රජාවක් යනු එකම තැනක වෙසෙන, ජීවත් වෙන හෝ පොදුවේ විශේෂ වර්තලක්ෂණ තිබෙන කණ්ඩායමක් ය. Gottdiener and Budd, (2005) ට අනුව ප්‍රජාවක් යනු, විශේෂයෙන් එකම භූගෝලීය පිහිටීමක් බෙදා ගන්නා විට, ශක්තිමත් හා කල් පවත්නා බන්ධන ඇති බව වටහා ගන්නා කණ්ඩායමකි. ප්‍රජාවේ එක් මිනුමක් වන්නේ එහි ක්‍රියාකාරකම් සඳහා පුද්ගලයින් නිතර සහභාගී වීමය. තවත් දෙයක් නම් කණ්ඩායමේ සාමාජිකයන් අතර සමාජ බැඳීමක් ඇති බව හඳුනාගැනීමේ ශක්තියයි. අනෙක් මිනුම වන්නේ සමූහයේ භූමි ප්‍රදේශය ලෙස පොදුවේ වටහා ගන්නා නිශ්චිත භෞතික අවකාශය සහ ස්ථානයයි. මෙම අවකාශය ප්‍රජාවට ශක්තිමත් චින්තවේගීය බැඳීමක් ඇති ද්‍රව්‍යමය සලකුණු සමූහයක් සපයයි. ප්‍රජාවක් යනු පොදු දෙයක් බෙදා ගන්නා පුද්ගලයින් සමූහයකි. ප්‍රජාවක් නිර්වචනය කළ හැක්කේ එහි සිටින පුද්ගලයින්ගේ පොදු ගුණාංග සහ / හෝ ඔවුන් අතර ඇති සම්බන්ධතාවල ශක්තියෙනි. කණ්ඩායම තුළ පුද්ගලයින් සම්බන්ධ කර ගැනීමට හෝ බලමුලු ගැන්වීමට, සම්බන්ධතාවල ශක්තිය වඩාත් වැදගත් වේ (museumtwo.logspot.com). ප්‍රජාව විවිධාකාර ය. එනම් අභිලාෂ (interest), ක්‍රියාදාම (action), ස්ථානය (place) සහ භාවිත (practice) අනුව ප්‍රජාව වර්ග කළ හැක. සමාන අභිලාෂ බෙදාහදා ගන්නා අභිලාෂ ප්‍රජාව, වෙනසක් අති කිරීමට ජනයාගෙන් යුත් ක්‍රියාදාමවල යෙදී සිටින ප්‍රජාව, භෞමික සීමා අනුව එකට එකතු වී සිටින ස්ථානීය ප්‍රජාව සහ සමාන වෘත්තීන්වල හෝ සමාන භාවිතවල යෙදී සිටින ප්‍රජාව වශයෙනි (feverbee.com). එසේම ප්‍රජා විද්‍යාත්මක පදනම අනුවද ප්‍රජාව වර්ගීකරණය කළ හැකිය. ඒ නාගරික (urban), උපනාගරික (suburban), සහ ග්‍රාමීය (rural) වශයෙනි (mrsduffsclassroom.weebly.com).

ප්‍රජා ආණ්ඩුකරණය

ප්‍රජා ආණ්ඩුකරණයේ දී තීන්දු තීරණ ගැනීම සහ ප්‍රජා නායකත්වය ක්‍රියාවට නැගීම තම ප්‍රජාව කෙරෙහි උනන්දුවක් ඇති ප්‍රජා සාමාජිකයින් විසින් සිදු කරනු ලබයි. ප්‍රජා ආණ්ඩුකරණය තම අවශ්‍යතාවනට සරිලන ප්‍රතිපත්තිමය ප්‍රතිපල ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රජාව ක්‍රියාත්මක කරන බලය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි. නිසි ප්‍රතිපත්ති සාර්ථකව සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා, ප්‍රජා ආණ්ඩු විසින් ප්‍රජාවේ ශක්තීන් සහ හැකියා නිවැරදිව

අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා ප්‍රජාවේ වත්කම්, ශක්තීන් සහ හැකියා හඳුනාගෙන ඒවා භෞතික, ආර්ථික, දේශපාලන, සමාජීය වශයෙන් සිතියම් ගත කළ යුතුය (McKnight and Kretzmann,1996). ඉතා වැදගත් කාරණය වන්නේ, විශාල ආණ්ඩු ව්‍යුහ, උප-ජාතික ආණ්ඩු ව්‍යුහ, සහ වෙළඳපොළ විසින් ප්‍රජාව තුළ ඇති කරන හිඬැස් පිරවීමේ හැකියාව මේ මගින් ලබා ගත හැකි වීම ය.

ප්‍රජා ආණ්ඩුකරණය සඳහා ඉහළට පහළට යන ප්‍රවේශ අතර ප්‍රජා ආණ්ඩු ඇතුළත් වේ. තේරී පත් වූ නිලධාරීන් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන්ට ප්‍රතිපත්තියක් සහ නිශ්චිත බලයක් ලබා දෙයි. ඒ අතර, පහළ මට්ටමේ ප්‍රවේශ අවධානය යොමු කරන්නේ බිම් මට්ටමේ සිට පුරවැසි ක්‍රියාකාරීත්වය කෙරෙහි ය. ප්‍රජාව ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම් පිහිටුවා නායකයින් වෙනස් කිරීම හා ප්‍රතිපත්ති නිර්මාණය කිරීම ඉල්ලා සිටී (Sullivan" H' 2001-09-01). ප්‍රජා ආණ්ඩුකරණය තුළ තීරණ ගැනීම සහ ප්‍රජා නායකත්වය ප්‍රජා සාමාජිකයින් විසින් ම ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.

ප්‍රජා සහභාගීත්වය

ප්‍රජාවගේ සහභාගීත්වය වත්මන් කාල පරිච්ඡේදයේ කේන්ද්‍රීය සංසිද්ධියක් බවට පත්වෙමින් තිබේ. සහභාගීත්වය යනු මිනිසුන්ගේ ජීවිතවලට බලපාන ආර්ථික, සමාජීය සහ සංස්කෘතික, සහ දේශපාලන ක්‍රියාවලිවලට සම්පව මැදිහත් වීමයි. මෙම අර්ථයෙන් සහභාගී වීම මානව සංවර්ධනයේ අත්‍යවශ්‍ය අංගයකි. එය සාමාන්‍යයෙන් අදහස් කරන්නේ විශේෂිත ව්‍යාපෘති හෝ වැඩසටහන් සඳහා මිනිසුන්ගේ සහභාගීත්වයයි. නමුත් වර්තමානයේ සහභාගීත්වය යනු ජීවිතයේ සෑම අංශයකින්ම මිනිසුන් විසින් ඉටු කළ යුතු කේන්ද්‍රීය කාර්යභාරය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන සමස්ත සංවර්ධන උපාය මාර්ග යකි. මානව සංවර්ධනයට ඔවුන්ගේ තේරීම පුළුල් කිරීම හා වැඩි සහභාගීත්වයක් තුළින් මිනිසුන්ට වඩාත් පුළුල් පරාසයක අවස්ථාවන් ලබා ගත හැකිය (SOCIOLOGY GUIDE, 2020).

ගම සංවිධානය කිරීම සහ ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණය

ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාම සංවිධාන ඉතිහාසය අවධි තුනක් යටතේ පැහැදිලි කළ හැකිය. ඒ පූර්ව යටත් විජිත, යටත් විජිත සහ පශ්චාත් යටත් විජිත යන අවධි යටතේ ය. පූර්ව යටත් විජිත ශ්‍රී ලංකාවේ ගම සංවිධානය කිරීම නැතහොත් ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණය පිළිබඳ ඉතිහාසය අනුරාධපුර රාජධානි සමයේ ආරම්භක කාලය දක්වා ඇතට දිව යයි. එනම් ග්‍රාම සංවිධානය සහ නගර සංවිධානය පිළිබඳව විධිමත් රාජ්‍ය මැදිහත් වීම ආරම්භ වූයේ අනුරාධපුර රාජධානි යුගයේ පණ්ඩුකාභය රාජ්‍ය සමයේ දී ය (මහාවංශය, 1996:43-44, ඇදගම 1997:3). පැවති වාරි සමාජ-ආර්ථික සහ ආගමික සම්ප්‍රදායන් මත එකී ග්‍රාම සංවිධාන ක්‍රමය සංවර්ධනය විය. මෙම ග්‍රාම සංවිධානය නැතහොත් ගම්සභා ක්‍රමය රාජධානි වෙනස් වීමෙන් වෙනසකට ලක් වූයේ නැත. ගම්පොල රාජධානි යුගයේ දී පැවති ක්‍රමයට අතිරේකව “මණ්ඩල” නමින් ඒකක විශේෂයක් පිහිට වූවා හැරුණ කොට යටත් විජිත අවධිය දක්වා වෙනත් කිසිදු බරපතළ සංශෝධනයක් සිදු වූයේ නැත (Hettiarachchi, 2015:1,4,34,). එසේම ගම්සභා ක්‍රමය ට අමතරව ග්‍රාම සහ ප්‍රජා ආණ්ඩුකරණය ට අදාළව

වර්ග සභා, රට සභා, සහ දිසා සභා වැනි ආකෘති ද පුර්ව යටත්විජිත සමයේ ක්‍රියාත්මක විය (අභයවර්ධන,1997:6-7).

පෘතුගීසි, ලන්දේසි යටත් විජිත අවධියේ දී පරිහානියට පත් වූ ස්වදේශික ග්‍රාම සංවිධාන ක්‍රමය සහ ආණ්ඩුකරණය යම් ආකාරයකින් ගැටලුවකින් තොරව ක්‍රියාත්මක වූයේ උඩරට රාජධානියේ ය. එහෙත් ඉංග්‍රීසින් විසින් උඩරට සහිත සමස්ථ දිවයිනම යටත් කරගැනීමෙන් පසු දැඩි පිරිහීමකට ලක් වූ ගම් සභා ක්‍රමය මුළුමනින්ම නො සලකා හැරීමකට ලක් විය. 1815 උඩරට ගිවිසුම තුළ මෙරට සම්ප්‍රදායික චාරිත්‍ර පිළිගන්නා බවට එකඟ වූ ඉංග්‍රීසි පාලනය 1818 රාඥාව මගින් සහ 1833 කෝල්බෲක්-කැමරන් ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණය මගින් ඒ එකඟතාව මුළුමනින්ම උල්ලංඝනය කළේය. ඒ අනුව සම්ප්‍රදායික ගම් සභා ක්‍රමය ද නො සැලකිල්ලට ලක් වී පරිහානියට පත් විය (Hettiarachchi 2015, ඇදගම 1997). ඒ වෙනුවට ඒ වන විටත් ඉංග්‍රීසින් විසින් ආරම්භ කර තිබූ, ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණයේ නිල බලධාරීන් සහිත ගම් මූලාදැනි ක්‍රමය ඉදිරියට පවත්වා ගෙන යනු ලැබීය(ඇදගම 1997:67-70). නමුත් මුහුණ දෙමින් සිටි ආර්ථික පරිහානිය වලක්වා ගැනීමට නම් දේශීය කෘෂිකර්මය නගාසිටුවීම අත්‍යවශ්‍ය යැයි වටහා ගත් විජිත පාලනය, ඒ සඳහා අවශ්‍ය දේශීය දැනුම සහිත ගම්සභා ක්‍රමය කෙරෙහි නැවත අවධානය යොමු කළේ ය. එහි ප්‍රතිපලයක් ලෙස 1856 වාරිමාර්ග පනත සහ 1871 ග්‍රාමීය ප්‍රජාව පිළිබඳව වූ පනත මගින් ගම් කාර්ය සභා හෙවත් ග්‍රාම කමිටු පිහිටුවීම, ගම්සභා උසාවි පිහිටුවීම (ඇදගම,ඉහත:96-97) වැදගත් සංධිස්ථාන ලෙස දැක්විය හැකිය. නිදහසෙන් පසුව විවිධ පනත්, කමිටු, සහ කොමිෂන් මගින් ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩුකරණයට අදාළව යම් යම් ප්‍රතිසංස්කරණ සහ සංශෝධන (අංක 1 දරණ සැසි වාර්තාව, 1996:17-19) ගෙන ආව ද ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණයට අදාළව විධිමත් ව්‍යුහයක් ඒවා තුළින් යෝජනා වූයේ නැත. නමුත් 1981 අමාත්‍ය මණ්ඩල උපදේශය මත ආරම්භ කළ ග්‍රාමෝදය මණ්ඩල ක්‍රමය මෙරට ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණයෙහි ලා ඉතා වැදගත් පියවරකි. වසමට අදාළ එහෙත් දේශපාලන නොවන ස්වේච්ඡා සංවිධානවල සභාපතිවරුන්/වරියන් ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සහ ඔවුන්ගේ ඡන්දයෙන් සභාපතිවරයෙකු/වරියක පත් කරගෙන ලේකම් ලෙස නිල බලයෙන් වසමේ ග්‍රාම නිලධාරී කටයුතු කරන ඒ ග්‍රාමෝදය මණ්ඩල ක්‍රමය මැත ඉතිහාසයේ ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණයට අදාළව පිහිටුවන ලද වැදගත්ම ව්‍යුහයක් ලෙස නම් කළ හැකිය. එහෙත් එම ක්‍රමය කෙටි කලකින්ම පිරිහීමට ලක් වූණා මිස ගුණාත්මකව ඉදිරියට වර්ධනය වූයේ නැත. ඉන් පසුව ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණයට අදාළව කිසිදු විධිමත් ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ව්‍යුහයක් කිසිදු ආණ්ඩුවක් විසින් ස්ථාපිත කරනු ලැබූයේ නැත.

ග්‍රාම සභා

සමකාලීන ග්‍රාම සභා සංකල්පයට ඇත්තේ දශක එකහමාරකට නො අඩු ඉතිහාසයකි. දෙදහස් පහේ (2005) එක්සත් ජනතා නිදහස් සන්ධාන අපේක්ෂයාගේ ජනාධිපතිවරණ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය වූ මහින්ද විත්තනය තුළත් දෙදහස් දහයේ (2010) එම අපේක්ෂකයාගේ දෙවැනි ජනාධිපතිවරණ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය වූ මහින්ද විත්තන ඉදිරි දැක්ම තුළත් ගම සංවිධානය කිරීම පිළිබඳව ඉදිරිපත් වූයේ ජන සභා සංකල්පය ය. ඒ දෙවතාවේම එම අපේක්ෂකයා ජයග්‍රහණය කළේය. දෙවැනිවර ජයග්‍රහණයෙන් පසු එම වැඩ පිළිවෙළ සවිස්තරාත්මක ක්‍රියාකාරී වැඩ පිළිවෙලක් බවට පත් කිරීමේ අරමුණ සහිතව

2010 දී බලයට පත් ආණ්ඩුව විසින් ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය යටතේ ජනසහා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ධුරයක් ඇතිකරනු ලැබීය.

ජනාධිපතිවරණ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශන දෙකකම සංකල්පීයව සඳහන් වී තිබූ ජනසහා අදහස ප්‍රයෝගික වැඩපිළිවෙලක් සහ ක්‍රියාකාරකමක් බවට පත් කිරීම ලෙහෙසි පහසු කටයුත්තක් නොවිණි. විවිධ සිවිල් සමාජ සංවිධාන සහ අමාත්‍යාංශයෙන් පිට සහ පළමු නියමු ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කළ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ රාජ්‍ය නිලධාරීන් මේ කටයුත්තේ දී දැක් වූ සහය අති විශාලය. හම්බන්තොට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ දොළහේ (12) ම එකකින් ග්‍රාම වසම් පහ (5) බැගින් නිලධාරීන් සහ ප්‍රාදේශීය ජනතා නියෝජිතයින් විසින් තෝරා දුන් පසු ජන සහා වැඩ සටහන නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. ඒ අනුව වසම් හැට (60) ක ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වුණි. ක්‍රියාත්මක කරන අතරතුර ලැබූ අත්දැකීම් සහ ජනයාගේ සිතුවිලි අවබෝධ කර ගැනීමේ ප්‍රතිපලයක් ලෙස ජන සහා යන නම වෙනුවට ග්‍රාම වසමේ සභාව ග්‍රාම සභාව ලෙස නම් කිරීම සිදු වුණේ ජනසහා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් කාර්යාලයේ කාර්ය මණ්ඩලය, ක්ෂේත්‍රයේ නිලධාරීන්, සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීන්, සහ ප්‍රජා නියෝජිතයින්ගේ එකඟතාවෙනි. පසු කලෙක කුරුණෑගල මහනගර සහා බල ප්‍රදේශයේ තිබෙන සියලුම වසම්වල මෙම නියමු ග්‍රාම සහා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කෙරිණි.

ග්‍රාම සභාවක් යනු ග්‍රාම (නිලධාරී) වසම තුළ සිටින ආගමික නායකයින්, වසම භාර රාජ්‍ය නිලධාරීන්, ප්‍රාදේශීය ජනතා නියෝජිතයින්, පුරවැසියන්, වසමේ ක්‍රියාත්මක සිවිල් සමාජ සංවිධාන, සහ ස්වේච්ඡා සංවිධානවල එකමුතුවෙන් සංවිධානය සහ සංවර්ධනය උදෙසා වූ ඒකාබද්ධ ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණයේ සම්බන්ධීකරණ ව්‍යුහය ය.

එහි අරමුණු කීපයකි. එනම් අරමුණු පහලොවකි.

1. ජාතික සංවර්ධනයේ පදනම් ඒකකය ලෙස ගම සංවිධානය කිරීම,
2. ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සහ ආණ්ඩුකරණය සමස්ථවාදී සහ ඒකාබද්ධවාදී ප්‍රවේශයක් මත සිදුකිරීම,
3. ජාතික පිරිවැය අඩුකිරීම සඳහා ගමේ කාර්යයන් ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම,
4. ජාතික නිෂ්පාදනය සහ ජාතික ආදායම ප්‍රසාරණය සඳහා ගම යොදා ගැනීම,
5. ගමට අදාළ පරිපාලන, දේශපාලන, සිවිල් සමාජ, ප්‍රජා මූලික, ආයතන හා සංස්කෘතික සංවිධාන සමඟ එකාබද්ධව සම්බන්ධීකරණයකින් යුතුව සංවර්ධන සහ ආණ්ඩුකරන සැලසුම් සැකසීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඇගයීම,
6. ග්‍රාමීය ජනයා බලගැන්වීම,
7. නිෂ්පාදනය, බෙදාහැරීම සහ අලෙවිකරණයට අදාළව ජන ව්‍යවසායකත්වයක් හඳුන්වා දී ස්ථාපිත කොට පහසුකම් සලසා එය දිරි ගැන්වීම,
8. ගමේ අවශ්‍යතා සහ ප්‍රමුඛතා මත ම යටිතල පහසුකම් සැලසීම සහ ඒවා ප්‍රශස්ත මට්ටමකට ගෙන ඒම,
9. ස්වයං-පැවැත්මක් සහිත සම්මුතිකාමී ග්‍රාමීය ප්‍රජාවක් බිහි කිරීම,
10. අන්තර් ප්‍රජා-සමාජ සමඟිය ගොඩනැගීම,

11. ජාතික ඒකාබද්ධතාවේ මුල් ඒකකය ලෙස ගම ගොඩනැගීම,
 12. ගැටුම් අවම කරමින් ජනසම්මුතිවාදී භාවිත සහ පුරුදු ගම තුළ ගොඩනැගීම,
 13. ගම තුළ දේශපාලන සංහිදියාවකට පසුබිම සැලසීම, ඒ සියල්ලට අදාළ වන
 14. ගමේ අදායම් සහ මානවීය දිළිඳුකම පිටු දැකීම, සහ
 15. ඒ සියල්ල සඳහා වසමේ සියලු නිලධාරීන්, සංවිධාන සහ ජනයා ඒකාබද්ධ කරගෙන වසමේ මානව-භෞතික දත්ත බැංකුවක් සැකසීම
- යනු ඒ ග්‍රාම සභා අරමුණු ය. ග්‍රාම සභාවේ කාර්යභාරය පස් වැදෑරුම් විය. එනම් සංවර්ධන, සංවිධාන සහ ආණ්ඩුකරණ කටයුතු සඳහා

1. සැලසුම්කරණය,	2. සම්බන්ධීකරණය,
3. අධීක්ෂණය,	4. විමර්ශනය, සහ
5. විගණනය	

යනුවෙන් ඒ කාර්යභාරය පස් වැදෑරුම් ය. එසේම ග්‍රාම සභාවේ කාර්යභාරය ඉටු කිරීමේ මූලෝපා නව වැදෑරුම් ය. එනම්

1. මුණගැසීම,	2. සාකච්ඡා කිරීම,
3. එකඟතා ගොඩනැගීම,	4. සැලසුම්කරණය,
5. තීන්දු තීරණ ගැනීම,	6. සම්බන්ධීකරණය,
7. විමර්ශනය,	8. අගයනය, සහ
9. විගණනය	

යනු ඒ මූලෝපායන් ය.

ග්‍රාම සභා පද්ධතිය ප්‍රජා, වසම්, සහ ප්‍රාදේශීය යනුවෙන් මට්ටම් තුනකි. එනම් ප්‍රජා මට්ටමේ දී ප්‍රජා සංවිධාන යනාදී ප්‍රජා සභා ද, වසම් මට්ටමේ දී ග්‍රාම සභාව ද ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ දී ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය සහ ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩුව (පළාත් පාලන ආයතනය) සමඟ වූ ප්‍රාදේශීය සම්බන්ධීකරණ කමිටුව යනුවෙනි.

ග්‍රාම සභාවේ සංයුතිය කෙරෙහි මී ලඟට අපගේ අවධානය යොමු කරමු. පුරවැසියන්, ප්‍රජා සභා නියෝජිතයින්, ආගමික නායකයින්, පහසුකාරකයින් (වසමට සෘජුවම අදාළ නිලධාරීන්), වසමට අදාළ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන්, දේශපාලන නියෝජිතයින් යන අයගෙන් ග්‍රාම සභාව සමන්විත වේ. මෙහි වැදගත්ම කරුණ වන්නේ වසමේ ග්‍රාම නිලධාරී, සමෘද්ධි නිලධාරී, පවුල් සෞඛ්‍ය නිලධාරීන්, කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ නිෂ්පාදන සහකාර, සංවර්ධන නිලධාරී සහ ප්‍රජා පොලිස් නිලධාරී යන වසමට සෘජුවම සම්බන්ධ නිලධාරීන් හය දෙනෙකු ග්‍රාම සභාව තුළ වසමට අදාළව ඒකාබද්ධව සහ සම්බන්ධීකරණයකින් යුක්තව ක්‍රියාත්මක වීමය. එසේම පනහකට ආසන්න ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් ග්‍රාම සභාව සමඟ එකාබද්ධව කටයුතු කිරීමය. වසමකට සෘජුව සහ වක්‍රව අදාළ නිලධාරීන් ගණන පනහකට වැඩිය. ඊට පෙර අදාළ වසම්වල එවැනි සාමූහිකත්වයක්, ඒකාබද්ධතාවක්, සහ සම්බන්ධීකරණයක් තිබුණේ නැත.

ග්‍රාම සභාව විධායක සභාවකින් සහ උපදේශක සභාවකින් යුක්ත විය. එසේම ග්‍රාම සභාවේ කමිටු පහක් වේ. එනම්

1. පරිපාලන සහ සහජීවන කමිටුව,
2. ජීවනෝපාය සහ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන කමිටුව,
3. පරිසර, සෞඛ්‍ය සහ සනීපාරක්ෂක කමිටුව,
4. පර්යේෂණ, ග්‍රාමීය තොරතුරු සහ සම්බන්ධීකරණ කමිටුව සහ
5. විගණන කමිටුව

යනු ඒ කමිටු පහ ය. නමුත් ගමේ ජනයාගේ අවශ්‍යතා සහ කැමැත්ත අනුව මෙම කමිටු ගණන සහ ඒවායේ අන්තර්ගතය වෙනස් කරගැනීමට පුළුවන.

ග්‍රාම සභාව තුළ ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩුවේ නියෝජිතයාගේ කාර්යභාරය ගැන ඉතා කෙටියෙන් අවධානය යොමු කරමු. ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩුව (පළාත් පාලන ආයතනය) සහ ග්‍රාම සභාව අතර සම්බන්ධීකරණය, අදාළ ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩුවේ කටයුතු පිළිබඳව ග්‍රාම සභාවට වගවීම, ග්‍රාම සභා කටයුතු පිළිබඳ උපදේශනය සහ ඉහල දේශපාලන අධිකාරියට ග්‍රාම සභාවේ ඉල්ලීම් යොමු කිරීම යනු ග්‍රාම සභාවේ ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු නියෝජිතයාගේ කාර්යභාරය යි. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ කාර්ය වන්නේ ග්‍රාම සභා පවත්වාගෙන යාමේ කටයුත්තට අදාළ සම්බන්ධීකරණය සහ නිලධාරීන් යොමු කිරීමය. එසේම ප්‍රාදේශීය සම්බන්ධීකරණ කමිටුවේ සාමාජිකත්වය එක් ග්‍රාම සභාවකින් එක් අයෙකුට ලබා දිය යුතුය. එහිදී ප්‍රාදේශීය සම්බන්ධීකරණ කමිටුව යනු ග්‍රාම සභාවලට අදාළ ප්‍රාදේශීය වගවීම් කමිටුව ද වේ. ප්‍රාදේශීය සම්බන්ධීකරණ කමිටුවේ රැස්වීම්වල න්‍යාය පත්‍රයේ එක් අයිතමයක් විය යුත්තේ ග්‍රාම සභා කටයුතු යන්නය. මේ ඉහතින් සඳහන් කළේ ලංකාවේ වසම් හැත්තෑ දෙකක 2012-2015 අතර කාලයේ නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස සාර්ථක අත්දැකීම් ලැබූ ග්‍රාම සභා ක්‍රමයේ සංකල්පීය රාමුව පිළිබඳව සාරාංශයකි.

නියමු ව්‍යාපෘතිය

මෙම නියමු ව්‍යාපෘතිය සඳහා හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ දොළහම යොදාගනු ලැබීය. එක් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයකින් වසම් පහක් තෝරා ගැනින. ඒවා තෝරා ගනු ලැබීමට පෙර ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු සහ වැඩපිළිවෙල පිළිබඳ ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩුවල ප්‍රධානීන්, ප්‍රාදේශීය ලේකවරුන්/වරියන්, ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩුවල සහකාරීන්, නිලධාරීන්, ප්‍රජාන්‍යායකයින්, සහ සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීකයින් දැනුවත් කෙරිණි. ඉන්පසු නියමු ව්‍යාපෘතිය සඳහා තම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයෙන් වසම් පහ ඒකමතිකත්වයෙන් තෝරා දෙනු ලැබූයේ ඒ පිරිස විසිනි. ඒ ඒ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශවලින් තෝරා දුන් ග්‍රාම නිලධාරී වසම් පහත පරිදි ය.

1. හම්බන්තොට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - අරවනමුල්ල, කැටන්වල, සියඹලාගස්විල, උතුර, හබන්තොට, බටහිර, තම්මැන්නාව

2. බෙලිඅත්ත ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - ඇල්දෙණිය, ගලගම උතුර, දම්මුල්ල නැගෙනහිර, මැදගොඩ, ගොඩවෙල
3. වලස්මුල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - තලපත් කන්ද, මාපිටකන්ද, කැබැල්ලැකැටිය, ගල්වාඩිය, බෝවල උතුර
4. තංගල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - ඉහලගොඩ, නළගම බටහිර, නෙටොල්පිටිය උතුර, දන්කැටිය, විගමුව
5. අම්බලන්තොට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - මුරුවැසි හේන, රිදියගම, එරමිනියාය, ලියන්ගස්තොට, ලුනම දකුණ
6. ලුණුගම් වෙහෙර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - මහානාගපුර, කීර්තිපුර, ජයගම, මත්තල, කැන්දගස්මංකඩ
7. කටුවන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - රුක්මල්පිටිය, මැදකන්ද, පංගම්විලයාය, මුරුංගගස්යාය බටහිර, වැලිපිටිය
8. ඕකේවෙල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - යටිගල පහළ, ගොඩවැන්න, විජේසිරිපුර, මොරකන්දගොඩ, මෝදරවාන දකුණ
9. තිස්සමහාරාමය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - සේනපුර, අන්දරගස්යාය, කාවන්තිස්සපුර, අන්ජලිගල, තිස්සපුර
10. විරකැටිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - මුල්කිරිගල නැගෙනහිර, කදමඩිත්ත, අබකොලවැව උතුර, දෙගම්පොත, ඉත්තදෙමලිය බටහිර
11. අඟුණකොළපැලැස්ස ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - දික්වැව, කලවැල්වල, කාරියමඩිත්ත, මැදගොඩ, ගුරුවෙල
12. සුරියවැව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය - බැදිගංතොට, වැලිවැව, සුරියවැව නගරය, විහාරගල, සුරැවිරගම

පුහුණු වැඩසටහන්

ග්‍රාම සභා සඳහා තෝරා ගත් වසම්වල ග්‍රාම නිලධාරී, සමාදේධි නිලධාරී, පවුල් සෞඛ්‍ය නිලධාරී, කෘෂි පර්යේෂණ නිෂ්පාදන සහකාර, සංවර්ධන නිලධාරී, ප්‍රජා පොලිස් නිලධාරී, සහ වසමට අදාළ ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු සහිත යන සියලු අය සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වනු ලැබීය. ඒවා සිදුකළේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ මට්ටමිණි. මේ කාර්ය සඳහා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල සම්බන්ධ කිරීමේ කටයුත්ත මනාව සිදුකළේ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් ලේකම්/දිසාපති සහ දිස්ත්‍රික් අධ්‍යක්ෂ (ක්‍රම සම්පාදන) සහ දිස්ත්‍රික් සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්) යන නිලධාරීන් ති දෙනාය. එසේම කොට්ඨාශ දොළහෙම ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරු/වරියන් සහ සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්) වරු/වරියන් මෙම ක්‍රියාවලියේ සක්‍රීය සාමාජිකයින් විය.

ප්‍රාදේශීය ලේකම්, ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු ප්‍රධානී, සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්), ප්‍රාදේශීය මූල්‍යමාන නිලධාරීන්, පොලිස් නිලධාරීන්, සිවිල් සමාජ නියෝජිතයින්, සහ ප්‍රාදේශීය වශයෙන් අනෙකුත් අදාළ නිලධාරීන් සමඟ සිදුකළ මූලික රැස්වීම් ක්ෂේත්‍රයේ පළමු පියවර විය. ඉන් පසුව නියමු ව්‍යාපෘතිය සඳහා වසම් තෝරා ගැනුනේ ඒ සියලු දෙනාගේ, විශේෂයෙන්ම ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු ප්‍රධානීන්ගේ සහ ප්‍රාදේශීය ලේකම්ලා ගේ එකඟතාවෙනි. ඊළඟට සිදුවූයේ වසම් මට්ටමින් ආගමික පාර්ශව, වසමේ නිලධාරීන්, ප්‍රජාමූලික සංවිධාන නියෝජිතයින්, වසමේ ප්‍රභූන්, සහ ජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්ය. ඉන් පසු ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ නිලධාරීන්, වසමට අදාළ ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු නියෝජිතයින්, වසමට අදාළ නිලධාරීන්, ප්‍රජා පොලිස් නිලධාරීන් සඳහා වූ පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්විණි. ඒවා පැවැත්වූයේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ මට්ටමිණි. පුහුණුකරුවන්/කාර්යන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් ද පැවැත්විණි.

ග්‍රාම සභා සහ රාජ්‍ය සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති, ග්‍රාම සභා සංකල්පය, එහි අරමුණු සහ වැඩපිළිවෙළ, ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම, ප්‍රජා සංවර්ධනය සහ සහභාගිත්ව සංවර්ධන ප්‍රවේශ, ග්‍රාමීය සංවර්ධනය, ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධන ඉතිහාසය, කළමනාකරුවෙකු ලෙස ක්ෂේත්‍ර නිලධාරියෙකුගේ කාර්යභාරය සහ වැදගත්කම, සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම් ක්‍රම සහ මෙවලම්, රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ කාර්ය භාරය, ගැටුම් සහ ගැටුම් සමඵකරණය යන තේමා යටතේ එම වැඩමුලු සහ පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්විණි. එවැනි පුහුණු වැඩමුළු නේවාසික සහ එක් දින ඒවා ය. එම පුහුණු වැඩසටහන් මගින් අපේක්ෂා කළ ප්‍රධාන අරමුණක් වූයේ වසමේ නිලධාරීන් සයදෙනා අතර මිත්‍රත්වයක් සහ එකමුතුවක් ගොඩනැගීම, සහ ප්‍රදේශයේ නිලධාරීන් අතර සමගියක් ගොඩනැගීමය. එය ඉහලින්ම ඉටු විය. මෙම පුහුණු වැඩමුළුවලින් පසු වසම් හැට (60) සඳහා සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම් හතළිස් අටක් (48) දියත් කළේය.

ග්‍රාම සභා පිහිටුවීම සහ නිරීක්ෂණ

ග්‍රාම සභා පිහිටුවීම සිදුකළේ එම පුහුණු වැඩසටහන්වලින් සහ සහභාගිත්ව ගැමි විමසුවලින් අනතුරුව ය. ඒවා පිහිටුවූයේ ඒ ඒ වසම්වල ඉතාම උත්සාහකාරයෙනි. උත්සව සංවිධානය කළේ ජනතාව, නියෝජිතයින් සහ වසමේ නිලධාරීන් සාමූහිකව ය. ඉන්

පසු මාස දෙකින් දෙකට ග්‍රාම සභාවල ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් පැවති අතර ඒවාට අමාත්‍යාංශයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් කාර්යාලයේ නිලධාරීන්, ප්‍රදේශයේ නිලධාරීන්, සහ සිවිල් සමාජ නියෝජිතයින් සම්බන්ධ වූයේ නිරීක්ෂකයින් ලෙස පමණි.

ක්‍රියාත්මක වූ සෑම වසමක ම නව උද්‍යෝගයක් සහ සමගියක් ගොඩනැගෙන බව නිරීක්ෂණය වූ වැදගත්ම කරුණය. එසේම වසමට ඍජුවම අදාළ නිලධාරීන් වන ග්‍රාම නිලධාරී, සමෘද්ධි නිලධාරී, පවුල් සෞඛ්‍ය නිලධාරීන්, කෘෂිපර්යේෂණ නිෂ්පාදන සහකාර, සංවර්ධන නිලධාරී, සහ ප්‍රජා පොලිස් නිලධාරී යන සය දෙනා අතර මනා සම්බන්ධීකරණයක් සහ එකමුතුවක් ගොඩ නැගුණි. ඔවුන්ම පැවසූ පරිදි සහ නිරීක්ෂණය වූ ආකාරයට එම නිලධාරීන් ඊට පෙර ක්‍රියාකොට තිබුණේ තනි තනිව සහ එකිනෙකා අතර සහ කාර්යයන් අතර කිසිදු සම්බන්ධීකරණයකින් සහ සාමූහිකත්වයකින් තොරවය. නව සාමූහිකත්වය නිසා එකිනෙකාගේ කාර්යයන් වඩාත් පහසු වූ බවද වැඩබර අඩු වූ බවද ඔවුන් විසින් ප්‍රකාශ කළේය. තවද එකී නිලධාරීන්, ආගමික නායකයින්, ප්‍රභූන්, වසමේ ජනතාව, ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු නියෝජිතයින්, සහ ප්‍රාදේශීය නිලධාරීන් අතරද මනා සම්බන්ධීකරණයක් සහ එකමුතුවක් දක්නට ලැබුණි. ග්‍රාම සභා පිහිටුවීමේ දී ප්‍රාදේශීය දේශපාලකයින්ගෙන් බාධාවක් වී නම් ඒ ඉතා අල්ප වශයෙනි.

එසේම නවමු ව්‍යාපෘතියකට සිවිල් සමාජ සංවිධානවල අනුග්‍රහය ලබාගැනීමට අවශ්‍ය විශ්වාසය ගොඩනගා ගැනීමේ දී ජනසභා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් කාර්යාලයේ දස දෙනෙකුගෙන් යුත් සම්පූර්ණ කාර්ය මණ්ඩලය කළ මැදිහත්වීම තීරනාත්මක ලෙස වැදගත් විය, හේතු විය. මෙම ග්‍රාම සභා හැටම ඉතාම ගුණාත්මක ආකාරයෙන් ක්‍රියාත්මක වීම 2015 ආණ්ඩු වෙනස දක්වාම මනාව සිදුවිය. වැදගත්ම කාරණය වූයේ, විශේෂ හිඬුසක්ව පැවති ග්‍රාම/වසම් මට්ටමේ නියෝජන ව්‍යුහයක් නොමැති වීමේ හිඬුස මැකී යාමය. එනම් වසම දක්වා වූ පරිපාලන ව්‍යුහ තිබුණද වසම දක්වා වූ ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ව්‍යුහ නැතිකමේ අඩුව පිරවුණේ නව ප්‍රජා-නියෝජිත-නිලධාරී සාමූහික ව්‍යුහයක් ලෙස ග්‍රාම සභා ස්ථාපිත වීමෙන්ය. එහෙත් ඒ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ වසම් හැටකට අදාළව පමණි.

හිමගහ

නියමු ව්‍යාපෘතිය සාර්ථක වීම සඳහා බලපෑ සාධක කීපයකි.

1. සංකල්පීය රාමුව සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම විධිමත්ව සහ සරලව සකසා තිබීම
2. ජනසභා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් කාර්යාලයේ කාර්ය මණ්ඩලයේ කැපවීම
3. සිවිල් සමාජ සංවිධානවල මූල්‍ය අනුග්‍රහය සහ ගුණාත්මක දායකත්වය
4. හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් ලේකම්, අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්), සහ දිස්ත්‍රික් සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්) යන නිලධාරීන්ගේ සක්‍රීය මැදිහත්වීම
5. ප්‍රාදේශීය ලේකම්, ප්‍රාදේශීය සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්) යන නිලධාරීන්ගේ සක්‍රීය මැදිහත්වීම
6. පුහුණු වැඩසටහන්, දැනුවත් කිරීමේ රැස්වීම් සහ ප්‍රයෝගික අභ්‍යාස මගින් නියෝජිතයින්, නිලධාරීන් සහ ජනතාව දැනුවත් කිරීම සහ උද්‍යෝගිමත් කිරීම

7. වසම් මට්ටමේ නිලධාරීන්ගේ පිබිදීම, උනන්දුව, මිත්‍රත්වය ගොඩනැගීම, සහ සාමූහික කැපවීම
8. වසම්වල ජනතාවගේ උනන්දුව සහ සක්‍රීය සහභාගිත්වය සහ
9. ප්‍රාදේශීය, පළාත්, සහ ජාතික දේශපාලකයින්ගෙන් බාධාවක් නොවීම, යනු එම සාධකයෝ වෙති.

එහෙත් නියම ව්‍යාපෘතියේ සාර්ථකත්වය මත පදනම්ව රටේ ග්‍රාම වසම් 14022 තුළම ග්‍රාම සභා පිහිටුවීම සිදු වූණේ නැත. එබැවින් මෙම සංකල්පය නියම ව්‍යාපෘතියකින් පමණක් නැවතිණි. ජනාධිපතිවරණ දෙකකම ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශන තුළ සඳහන් වූ දීප්තිමත් සංකල්පය හුදු තවත් ඡේදයක් පමණක්ම බවට පත් වීණි. නියම ව්‍යාපෘතියෙන් ලද අත්දැකීම් සහ උගත්පාඩම් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් ග්‍රාම සභා වැඩසටහන රට පුරාම ක්‍රියාත්මක නොවීමට හේතු කීපයක්ම බලපෑවේය. ඒවා පහත පරිදිය.

1. වැඩසටහනේ ජාතික වැදගත්කම ආණ්ඩුව විසින් අවබෝධ කර නො ගැනීම. එම නිසා මෙම වැඩසටහන කෙරෙහි වැඩි බරක් තැබීමට ආණ්ඩුව ක්‍රියා කළේ නැත.
2. වැඩසටහන සඳහා වූ දේශපාලන පිටුබලය/සහය නොලැබීම. එනම් අදාළ ඇමතිවරයා ගෙන් බාධා කිරීම් නොතිබුනත් වැඩසටහන සඳහා අවශ්‍ය නෛතික, මූල්‍ය, නිලධාරී, සහ යටිතල පහසුකම් සැපයීම සඳහා මැදිහත් වූයේ නැත.
3. ඡන්ද විමසීම්, මැතිවරණ සහ ජනාධිපතිවරණ සඳහා සම්පාදනය වන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනවල අන්තර් ගත පොරොන්දු බලය ලද විට ගිවිසුම් සම්ප්‍රදාය මත ඉටු කිරීමේ සංස්කෘතියක් රට තුළ නොවීම. ඒවා සවිස්තරාත්මක අයුරින් ඉටුකරගැනීම සඳහා වන ඉහළ සමාජ දේශපාලන සාක්ෂරතාවකින් මෙන්ම මැදිහත්ශීලී ජන සමාජයක් වර්ධනය නොවීම ඊට එවැනි සංස්කෘතියක් ඇති නොවීමට ප්‍රබල හේතුවකි.
4. ජනසභා වැඩපිළිවෙළ සඳහා වූ නෛතික විධි නියෝග (legal mandate) සකස් නොකිරීම සහ නොමැති වීම. එනම් අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය මත ජනසභා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ධුරයක් ඇති කළ ද වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමට අමාත්‍යාංශය තුළ තිබිය යුතු සේම අවශ්‍ය නෛතික පසුබිම සහ වපසරිය සකස් කිරීමක් සිදු වූණේ නැත. එබැවින් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් කාර්යාලය යනු අමාත්‍යාංශය තුළ තිබුණු එක්තරා ආකාරයකට අනියම් හෝ අමතර අංශයක් පමණක් බවට පත් විය. ඒ නිසාම අමාත්‍යාංශ වැය ශීර්ශවල දී හෝ නිලධාරීන් ලබා දීමේ දී හෝ ජනසභා හෝ ග්‍රාම සභා පිළිබඳ, එය වෙනම අංශයක් ලෙස සලකා කටයුතු කිරීමක් සිදු වූණේ නැත, කිසිදු අවධානයක් යොමුකොට තිබුණේ ද නැත.
5. ඉහළ නිලධාරී සහයෝගය නොලැබීම. මෙම වැඩපිළිවෙළ සඳහා අමාත්‍යාංශ ලේකම් ඇතුළු ඉහළ නිලධාරීන් ගෙන් කිසිදු සහයෝගයක් ලැබුණේ නැත. අවශ්‍ය නෛතික රාමුව සහ වපසරිය සැකසීමට මැදිහත්විය යුතු අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයා ක්‍රියා කළේ මුළුමනින්ම වැඩසටහන නොසලකා හරිමින් ය. නෛතික වපසරියක් සහ පදනමක් සලසා නොතිබීම ලේකම් වරයාට පහළින් සිටි නිලධාරීන්ගේ අකර්මන්‍යතාවයට සහ නොසලකා හැරීමට හේතුවන්නට ඇත. එසේම ලේකම්වරුන්ට/වරියන්ට පහළ නිලධාරීන් දක්වන බිය සහ ගැතිභාවයද මීට හේතුවක්ය.

6. සිවිල් සමාජ සංවිධාන අනුග්‍රහය නිශ්චිත කාලරාමුවකට සීමා වීම. අමාත්‍යාංශයේ අනුග්‍රහය නොලැබීම මත නියමු ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සිවිල් සමාජ සංවිධානවල අනුග්‍රහය ලබා ගත්තද එකී අනුග්‍රහය රටපුරා ග්‍රාම සභා ක්‍රියාත්මක කිරීමට ලබා ගත නොහැක. එබැවින් වැඩසටහන නියමු ව්‍යාපෘතියකින් පමණක් නතර වීමට ඇති ඉඩකඩ වැඩිය.
7. ආණ්ඩු වෙනස්වීම සමඟ ජාතික වැඩසටහන් නොවෙනස්වන, වඩාත් දියුණුකොට ඉදිරියට ගෙනයන දේශපාලන සම්ප්‍රදායක් නොතිබීම. මේ තත්ත්වය නිදහසින් පසු මෙරට දේශපාලනය විසින් නොකඩවා නඩත්තු කරන්නකි. සලාක සහනාධාර ක්‍රමය ජනසවිය වන්නේත්, ජනසවිය සමෘද්ධිය වන්නේත් මේ නිසාය. කලකට ඉහත ශ්‍රී ලංගම බස්වල වර්ණ පවා වෙනස වූයේ බලයට පත් වූ ආණ්ඩුවලට අදාළ දේශපාලන පක්ෂයේ වර්ණය අනුවය. ග්‍රාම සභා ක්‍රමය අසාර්ථක ග්‍රාම ශක්ති වූවාට සාර්ථක ව්‍යාපාරයක් බවට පත් කර ගැනීමට 2015 බලයට පත් ආණ්ඩුවන් කටයුතු කළේ නැත.
8. වසම විධිමත් ව්‍යුහයක් බවට පත් නොවී තිබීම නිලධාරී, දේශපාලන, සහ ව්‍යාපාරික අංශවලට පහසුවක් වීම. එනම් තීරනාත්මක අමාත්‍යාංශ හතක වගකීම් සහ වැඩිහිටි සර්වජන ඡන්ද අයිතිය ලැබී දශක නවයක් ගෙවී ගොස් තිබුණද මෙරට ගම හෝ වසම සංවිධානය කිරීම පවතින්නේ අතිශයින්ම දුර්වල තැනකය. ඒ සඳහා ගත් උත්සාහ අතර ප්‍රජා මණ්ඩල ක්‍රමය, ග්‍රාම සංවර්ධන සමිති ව්‍යාපාරය, සමුපකාර ව්‍යාපාරය, ග්‍රාමෝදය මණ්ඩල ක්‍රමය ඉතා වැදගත් ව්‍යාපෘති වූවත් ඒවා අසාර්ථක විය. ඊට බලපෑ හේතු අතර නිලධාරිවාදය, දේශපාලක බලහත්කාරය, සහ ජනතා උනන්දුව අඩුවීම තීරනාත්මක ඒවාය. එසේම නිලධාරී, දේශපාලක සහ ව්‍යාපාරික පාර්ශවවලට ස්වකීය අරමුණු සාධනය සඳහා වඩාත් සුදුසු වන්නේ විධිමත් නොව අවිධිමත් වසම වීම ය. එනිසා එකී පාර්ශව විසින් වසම සංවිධානය කිරීමේ කටයුත්ත සාර්ථක වීමට ඉඩ දෙන්නේ නැත.
9. සහභාගිත්ව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහ විමධ්‍යගත හෝ උපජාතික ආණ්ඩුකරණයට අදාළ සංස්කෘතියක් නොමැතිකම හෝ අවවර්ධිත මට්ටමක පැවතීම. අවිධිමත් මධ්‍යගත භාවය මිස විධිමත් විමධ්‍යගත හෝ උපජාතික ආණ්ඩුකරණ සංස්කෘතියක් මෙරට නැත. එය මධ්‍යම ආණ්ඩුවේ, පළාත් සභාවල, ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු වැනි, දේශපාලන විමධ්‍යගතකරණය තුළවත් ඊට වඩා පැරණි ඉතිහාසයක් ඇති පරිපාලන විමධ්‍යගතකරණය තුළවත් වර්ධනය වී නැත. මේ තත්ත්වය ග්‍රාම ආණ්ඩුකරණයට අභියෝගයක් ලෙස පවතී.

කෙසේ වෙතත් අදාළ නිලධාරීන්ගේ, ජනතා නියෝජිතයින්ගේ සහ ජනතාවගේ සම්බන්ධීකරණයකින් යුත් සාමූහික සංවිධානාත්මක ව්‍යුහයක් බවට වසම පත්කිරීම (ග්‍රාම සභා හෝ වෙනස්ම නමකින් හෝ) අනිවාර්යයෙන්ම සිදු විය යුත්තකි. ග්‍රාම සභා 14022 කින් යුත් ශ්‍රී ලංකාවක් වනාහි දියුණු සහභාගිත්ව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයක් සහ ප්‍රජා ආණ්ඩුකරණයක් සහිත රටකි. එවිට එය බැහැරකිරීමේ අඩු දියුණු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය නොව සියල්ලන්ගේ අන්තරීකරණය සහිත වැඩි දියුණු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහිත රටක් වනු ඇත. ඒ පිළිබඳව හොඳම සාක්ෂිය වන්නේ ඉහත දැක්වූ ග්‍රාම සභා නියමු ව්‍යාපෘතියේ සාර්ථකත්වය ය.

පරිශීලිත ග්‍රන්ථ

මහාචාර්ය, ප්‍රථම භාගය, සිංහල පරිවර්තනය, (1996), ජාතික කෞතුකාගාර දෙපාර්තමේන්තුව.

ඇදගම, මාලනී, (1997) ශ්‍රී ලංකාවේ ගම් සභා ක්‍රමයේ ඉතිහාසය, දිවුලපිටිය, සරස්වතී මුද්‍රණ සහ ප්‍රකාශන.

මහින්ද චින්තනය (2005), ජනාධිපතිවරණ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය.

මහින්ද චින්තන ඉදිරි දැක්ම (2010), ජනාධිපතිවරණ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය.

අභයවර්ධන, එච්. ජී. පී. (1997), ප්‍රාදේශීය සභා සේවා, රාජගිරිය, සුපර් ග්‍රැෆික්.

අංක 1 දරණ සැසිවාර්තාව (1999), පළාත් පාලන ප්‍රතිසංස්කරණ පිලිබඳ පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාවේ වාර්තාව, ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ.

Hettiarachchi, Premasiri (2015), **Local Government in Sri Lanka- Historical Background**, in Uyangoda Jayadewa (ed.), *Local Government and Local Democracy in Sri Lanka: Institutional and Social Dimensions*, Colombo, Social Scientists' association.

Report of the Commission of Inquiry on Local Government Reforms, Sessional Paper No 1, (1999), Colombo, Department of Government Printing.

Leitan, Tressie GR., (1990), **Local Government and Decentralized Administration in Sri Lanka**, Colombo.

Report Of The Commission on Local Government, Sessional Paper XXXIII – 1955, Ceylon, Government Press.

Registrar General's Department (2019), **Mid-year Population Estimates by District & Sex, 2014 - 2019**

The Official Website of the Election Commission of Sri Lanka, 2020, www.slections.gov.lk, (Accessed 20.6.2020)

General Information Report– 2017, important statistics of Ministries, Departments and the State Owned Enterprises of the Public Sector, prepared by the Department of Management Services on the instructions of the Secretary to the Treasury.

Gottdiener, Mark & Budd, Leslie (2005), **Key Concepts in Urban Studies**, SAGE Publications Ltd , Online published; December 20, 2013. museumtwo.blogspot.com/http://museumtwo.blogspot.com/2015/04/how-do-you-definecommunity.html (Accessed 26.4.2020).

Sullivan, H. (2001-09-01). "**Modernization, Democratisation and Community Governance**". *Local Government Studies*. 27 (3): 1–24. doi:10.1080/714004110. ISSN 0300-3930. (Accessed 26.4.2020). www.feverbee.com › different-types-of-communities Nov 23, 2010 (accessed 26.4.2020).

McKnight, John L.; Kretzmann, John (1996), **Mapping Community Capacity. The Asset-Based Community Development Institute**, Institute of Policy Research.

McKnight, John L.; Kretzmann, John P. (1993). **Building Communities from the Inside Out: A Path Toward Finding and Mobilizing a Community's Assets**. ACTA Publications. mrsduffsclassroom.weebly.com › types-of-communities (accessed 26.4.2020).

Totikidis, Vicky; Armstrong, Anona; Francis, Ronald (28–30 Nov 2005). "**The concept of community governance: a preliminary review**". GovNet Conference (Accessed 3.7.2020).

Chambers, Robert (1993). **Challenging the professions: frontiers for rural development**. London: Intermediate Technology Publications.

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 4 (II) 2018

ලිංගිකත්ව සන්නිවේදනයේ දී මාධ්‍ය භාවිතය පිළිබඳ
සමාජ සමීක්ෂණාත්මක අධ්‍යයනයක්
(උපාධි අපේක්ෂක විද්‍යාර්ථීන් ඇසුරෙන් සිදු කරන ලද සමීක්ෂණයක් ඇසුරෙනි)

නන්දන මිල්ලගල

මානවශාස්ත්‍ර අධ්‍යයනාංශය, සමාජීය විද්‍යා හා මානවශාස්ත්‍ර පීඨය,
ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය, මිහින්තලේ.

Email: nandana.millagala58@gmail.com

Abstract

Sexual communication is related to sex and gender. It has a biological and sociological base. Sexuality is the main natural characteristic factor which classify the whole human society. Accordingly sexuality is the change that the most difficult to change in the world. The communication is happened based on the inherent physical and mental characteristics of men and women. According to social factors that spread from the family unit sexual communication creates their own identity. This has profound impact on human education as well as on entertainment , and has caused many social problems crises and conflicts. The main objective of this research is to study the possibilities for managing such social problems by developing sexual communication educationally and aesthetically. Analizing the data obtained from the research conducted by internal and external university under graduates has sought to achieve these objectives.

Keywords: Insemination, Zygote, Sexual Intercourse, Orgasm, Stimulus

හැඳින්වීම

ලිංගිකත්වය (sexuality) වනාහි සත්ත්ව සන්නිවේදන සතු නෛසර්ගික ජීවවිද්‍යාත්මක ව්‍යවහාරයකි. එය සත්ත්ව හා ශාක යන ජෛව සාධක ප්‍රභේද දෙකටම අන්‍යය වන බව ප්‍රකට වේ. මිනිසුන් අතර ගැහැනු-පිරිමි බව පවත්නාසේම සතුන් හා ශාක අතර ද මෙය දැකිය හැකි ය. ලිංගිකත්වය ස්ත්‍රී-පුරුෂ අන්‍යයතාව නිරූපණය කරන අතරම ඔවුනොවුන් අතර පවත්නා වෙනස්කම් ද දක්වයි. එනම් ස්ත්‍රීන් හා පුරුෂයින් අතර ජීවවිද්‍යාත්මක වශයෙන් පවත්නා ස්වභාවය ලිංගිකත්වය යන්නෙන් තහවුරුවන බවයි. එහෙත් ස්ත්‍රී-පුරුෂ